

Bruxelles, 17 octombrie 2025
(OR. en)

13303/25

Dosar interinstituțional:
2025/0154(NLE)

SOC 628
EMPL 414
ECOFIN 1255
EDUC 365

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: DECIZIE A CONSILIULUI privind orientările pentru politicile de ocupare a
forței de muncă ale statelor membre

DECIZIA (UE) 2025/... A CONSILIULUI

din ...

privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 148 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European¹,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă³,

¹ Avizul din ... (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

² Avizul din ... (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

³ Avizul din ... (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

întrucât:

- (1) În temeiul articolului 145 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), statele membre și Uniunea depun eforturi în vederea elaborării unei strategii coordonate pentru ocuparea forței de muncă, în special pentru promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile și a unor piețe ale muncii incluzive, reziliente, orientate spre viitor și capabile să reacționeze la evoluția economiei, în vederea realizării obiectivelor de creștere economică echilibrată, ocupare deplină a forței de muncă, progres social și un nivel înalt de protecție, precum și îmbunătățirea calității mediului, astfel cum se prevede la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu articolul 146 alineatul (2) din TFUE, statele membre consideră promovarea ocupării forței de muncă drept o chestiune de interes comun și își coordonează acțiunile întreprinse în acest sens în cadrul Consiliului.
- (2) În temeiul articolului 3 din TUE, Uniunea combate excluziunea socială și discriminările și promovează justiția socială și protecția socială, precum și egalitatea între femei și bărbați, solidaritatea între generații și protecția drepturilor copilului. În temeiul articolului 9 din TFUE, în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor sale, Uniunea ține seama de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea excluziunii sociale și de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională și de protecție a sănătății umane.

- (3) Uniunea a elaborat și a pus în aplicare instrumente de coordonare pentru politicile economice și de ocupare a forței de muncă. Ca parte a instrumentelor respective, orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (denumite în continuare „orientările pentru ocuparea forței de muncă”) prevăzute în anexa la Decizia (UE) 2024/3134 a Consiliului⁴, împreună cu orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii, prevăzute în Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului⁵, formează orientările integrate. Orientările pentru ocuparea forței de muncă urmează să ghideze punerea în aplicare a politicilor în statele membre și în Uniune, reflectând interdependența dintre statele membre. Setul de politici și de reforme coordonate ale Uniunii și naționale rezultat constituie un mix global adecvat și sustenabil de politici economice, de ocupare a forței de muncă și sociale, care ar trebui să aibă efecte colaterale pozitive pentru piețele muncii și pentru societate în general, să consolideze reziliența economică și socială și să răspundă în mod eficace la provocările pe termen mediu și lung, printre care nevoia de a consolida competitivitatea, incertitudinea legată de politicile comerciale globale, precum și efectele războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și contextul geopolitic general.

⁴ Decizia (UE) 2024/3134 a Consiliului din 2 decembrie 2024 privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (JO L, 2024/3134, 13.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3134/oj>).

⁵ Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului din 14 iulie 2015 privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii Europene (JO L 192, 18.7.2015, p. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2015/1184/oj>).

- (4) Pentru a accelera progresul economic și social și convergența ascendentă, pentru a sprijini tranziția verde și tranziția digitală, pentru a consolida baza industrială, productivitatea și competitivitatea Uniunii, pentru a face față provocărilor demografice și pentru a crea piețe ale muncii incluzive și reziliente în Uniune, statele membre ar trebui să abordeze deficitul de forță de muncă și de competențe și să promoveze locuri de muncă de calitate, precum și o educație și o formare de calitate și favorabile incluziunii pentru toți, în conformitate cu Comunicarea Comisiei din 5 martie 2025 intitulată „Uniunea competențelor”, cu un accent deosebit pe îmbunătățirea competențelor de bază, pornind de la Planul de acțiune privind competențele de bază, precum și a competențelor relevante pentru piața muncii, inclusiv a competențelor digitale și verzi, în special în rândul studenților și al adulților defavorizați. Statele membre ar trebui, de asemenea, să stimuleze educația și formarea în științe, tehnologie, inginerie și matematică (STEM), în conformitate cu Planul strategic pentru educația în domeniul STEM, să consolideze educația și formarea profesională orientată spre viitor, în special prin atragerea femeilor și a fetelor către STEM, și perfecționarea și recalificarea pe tot parcursul vieții, să depună eforturi pentru crearea unor sisteme de educație favorabile incluziunii, precum și să asigure politici active eficace în domeniul pieței forței de muncă și îmbunătățirea condițiilor de muncă și a oportunităților de carieră, respectând în același timp rolul și autonomia partenerilor sociali.

Astfel cum se precizează în Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022⁶, integrarea sistematică a dimensiunii educației și formării în alte politici legate de tranziția verde având drept perspectivă tot parcursul vieții poate sprijini punerea în aplicare a acestor politici. Consolidarea aspectelor respective este deosebit de relevantă pentru regiunile mai puțin dezvoltate, îndepărtate și ultraperiferice ale Uniunii, care se confruntă cu nevoi mai stringente. Deficitele pot fi soluționate mai bine prin îmbunătățirea mobilității echitabile a lucrătorilor și a cursanților în interiorul Uniunii și prin atragerea și păstrarea talentelor din afara Uniunii. În plus, legăturile dintre sistemele de educație și formare și piața muncii ar trebui să fie consolidate, iar aptitudinile, cunoștințele și competențele dobândite prin învățare non-formală și informală ar trebui să fie validate și recunoscute.

⁶ Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă (JO C 243, 27.6.2022, p. 1).

- (5) Orientările pentru ocuparea forței de muncă sunt conforme cu noul cadru de guvernare economică al Uniunii, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024⁷ și cu legislația existentă a Uniunii și cu diversele inițiative ale Uniunii, inclusiv Recomandările Consiliului din 14 iunie 2021⁸, din 29 noiembrie 2021⁹, din 5 aprilie 2022¹⁰, din 16 iunie 2022¹¹,

⁷ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁸ Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii (JO L 223, 22.6.2021, p. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj>).

⁹ Recomandarea Consiliului din 29 noiembrie 2021 privind abordările bazate pe învățarea mixtă pentru un învățământ primar și secundar de înaltă calitate și incluziv (JO C 504, 14.12.2021, p. 21).

¹⁰ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficientă în domeniul învățământului superior (JO C 160, 13.4.2022, p. 1).

¹¹ Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă (JO C 243, 27.6.2022, p. 1), Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind o abordare europeană a microcertificatelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională (JO C 243, 27.6.2022, p. 10), Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind conturile personale de învățare (JO C 243, 27.6.2022, p. 26) și Recomandarea Consiliului din 16 iunie 2022 privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică (JO C 243, 27.6.2022, p. 35).

din 28 noiembrie 2022¹², din 8 decembrie 2022¹³, din 30 ianuarie 2023¹⁴,
din 12 iunie 2023¹⁵ și din 27 noiembrie 2023¹⁶, cu Recomandarea (UE) 2021/402
a Comisiei¹⁷,

-
- ¹² Recomandarea Consiliului din 28 noiembrie 2022 privind căile către succesul școlar și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii (JO C 469, 9.12.2022, p. 1).
- ¹³ Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar (JO C 476, 15.12.2022, p. 1) și Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind educația și îngrijirea timpurie a copiilor pentru 2030 (JO C 484, 20.12.2022, p. 1).
- ¹⁴ Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 privind un venit minim adecvat care să asigure incluziunea activă (JO C 41, 3.2.2023, p. 1).
- ¹⁵ Recomandarea Consiliului din 12 iunie 2023 privind consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană (JO C, C/2023/1389, 6.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj>).
- ¹⁶ Recomandarea Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (JO C, C/2023/1344, 29.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1344/oj>).
- ¹⁷ Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei din 4 martie 2021 referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE) (JO L 80, 8.3.2021, p. 1).

cu Rezoluția Consiliului din 26 februarie 2021¹⁸, cu Comunicarea Comisiei din 9 decembrie 2021 privind construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială, cu Comunicarea Comisiei din 30 septembrie 2020 privind Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027, cu Comunicarea Comisiei din 3 martie 2021 privind o Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030, cu Comunicarea Comisiei din 7 septembrie 2022 privind Strategia europeană privind serviciile de îngrijire, cu Comunicarea Comisiei din 1 februarie 2023 privind un Plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete, cu Comunicarea Comisiei din 25 ianuarie 2023 privind consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană, cu Comunicarea Comisiei din 11 octombrie 2023 privind schimbările demografice din Europa: un set de instrumente pentru acțiune, cu Comunicarea Comisiei din 28 septembrie 2022 privind o mai bună evaluare a impactului distributiv al politicilor statelor membre, cu Comunicarea Comisiei din 20 martie 2024 privind deficitul de forță de muncă și de competențe în UE: un plan de acțiune, cu Comunicarea Comisiei din 5 martie 2025 privind Uniunea competențelor, cu Deciziile (UE) 2021/2316¹⁹ și (UE) 2023/936²⁰ ale Parlamentului European și ale Consiliului

¹⁸ Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) (JO C 66, 26.2.2021, p. 1).

¹⁹ Decizia (UE) 2021/2316 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 decembrie 2021 privind Anul european al tineretului (2022), (JO L 462, 28.12.2021, p. 1; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2316/oj>).

²⁰ Decizia (UE) 2023/936 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 privind Anul european al competențelor (JO L 125, 11.5.2023, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/936/oj>).

și cu Directivele (UE) 2022/2041²¹, (UE) 2022/2381²², (UE) 2023/970²³ și (UE) 2024/2831²⁴ ale Parlamentului European și ale Consiliului.

-
- ²¹ Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană (JO L 275, 25.10.2022, p. 33, , ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>).
- ²² Directiva (UE) 2022/2381 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 noiembrie 2022 privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor societăților cotate la bursă și măsuri conexe (JO L 315, 7.12.2022, p. 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj>).
- ²³ Directiva (UE) 2023/970 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii, (JO L 132, 17.5.2023, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>).
- ²⁴ Directiva (UE) 2024/2831 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind îmbunătățirea condițiilor de muncă în cadrul muncii pe platforme (JO L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj>).

- (6) Semestrul european reunește diferite instrumente într-un cadru global pentru o coordonare și o supraveghere multilaterale integrate ale politicilor economice și de ocupare a forței de muncă din cadrul Uniunii. Semestrul european este un instrument-cheie pentru realizarea priorităților definite în Busola pentru competitivitate, care oferă un cadru pentru stimularea competitivității prin eliminarea decalajului în materie de inovare, decarbonizarea economiei Uniunii, reducerea dependențelor excesive și creșterea securității și care stabilește factori determinanți orizontali care includ competențe, locuri de muncă de calitate și echitate socială. Semestrul european integrează principiile Pilonului european al drepturilor sociale proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie în noiembrie 2017²⁵ (denumit în continuare „Pilonul european al drepturilor sociale”) și ale instrumentului de monitorizare a acestuia, tabloul de bord social, permițând totodată o analiză a riscurilor și a provocărilor la adresa convergenței sociale ascendente în Uniune, și prevede un angajament puternic cu partenerii sociali, societatea civilă și alte părți interesate. Totodată, semestrul european sprijină realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă stabilite de Organizația Națiunilor Unite. Politicile economice, sociale și de ocupare a forței de muncă ale Uniunii și ale statelor membre ar trebui să fie însoțite de tranziția echitabilă a Uniunii către o economie neutră în ceea ce privește impactul asupra climei, durabilă din perspectiva mediului și digitală, îmbunătățind totodată competitivitatea și productivitatea, asigurând condiții de muncă adecvate, încurajând inovarea, promovând democrația la locul de muncă, dialogul social, justiția socială, egalitatea de șanse și convergența socioeconomică ascendentă, combătând inegalitățile și disparitățile regionale și luptând împotriva sărăciei și excluderii sociale.

²⁵ Proclamația interinstituțională privind Pilonul european al drepturilor sociale (JO C 428, 13.12.2017, p. 10).

- (7) Schimbările climatice și alte provocări legate de mediu, necesitatea de a asigura o tranziție verde echitabilă, independența energetică, o competitivitate sporită a industriilor „zero net” și suveranitatea tehnologică, nevoia de a spori cheltuielile cu apărarea și de a asigura autonomia strategică deschisă a Europei, precum și schimbările demografice și evoluția digitalizării, inclusiv a inteligenței artificiale, gestionarea algoritmică, economia platformelor și telemunca transformă profund economiile și societățile din Uniune. Uniunea și statele sale membre ar trebui să colaboreze pentru a aborda în mod eficace și proactiv astfel de evoluții structurale și a adapta sistemele existente în funcție de necesități, recunoscând interdependența strânsă a economiilor și a piețelor muncii ale statelor membre și a politicilor conexe. Aspectele menționate necesită măsuri de politică coordonate, ambițioase și eficace, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național, recunoscând în același timp rolul partenerilor sociali, în conformitate cu TFUE și cu dispozițiile din dreptul Uniunii privind guvernanța economică, ținând seama de Pilonul european al drepturilor sociale. Astfel de măsuri de politică ar trebui să cuprindă un stimulent pentru investiții sustenabile în toate regiunile Uniunii, un angajament reînnoit privind reforme și investiții eşalonate în mod corespunzător care să îmbunătățească creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, competențele, promovarea locurilor de muncă de calitate, productivitatea, competitivitatea, condițiile de muncă echitabile, coeziunea socială și teritorială, convergența socioeconomică ascendentă, reziliența și exercitarea responsabilității fiscale.

Ar trebui să se acorde sprijin prin programele de finanțare existente ale Uniunii, în special prin Mecanismul de redresare și reziliență instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului²⁶ și din fondurile politicii de coeziune, inclusiv Fondul social european Plus instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului²⁷ și Fondul european de dezvoltare regională reglementat prin Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului²⁸, precum și în cadrul Fondului social pentru climă instituit prin Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului²⁹ și al Fondului pentru o tranziție justă instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului³⁰. Măsurile de politică ar trebui să combine măsuri legate de cerere cu măsuri legate de ofertă, ținându-se seama, în același timp, de impactul economic, asupra mediului, asupra ocupării forței de muncă și social al acestora.

²⁶ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

²⁷ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

²⁸ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

²⁹ Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a Fondului social pentru climă și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/1060 (JO L 130, 16.5.2023, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>).

³⁰ Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă (JO L 231, 30.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

- (8) Pilonul european al drepturilor sociale stabilește douăzeci de principii și drepturi care au scopul de a sprijini existența unor piețe ale muncii și a unor sisteme de protecție socială funcționale și echitabile și care sunt structurate în jurul a trei categorii: egalitate de șanse și acces la piața muncii, condiții de muncă echitabile, protecție socială și incluziune socială. Principiile și drepturile respective ghidează direcția strategică a Uniunii, asigurând faptul că tranzițiile către neutralitatea climatică, durabilitatea mediului și digitalizare și impactul schimbărilor demografice sunt echitabile și juste din punct de vedere social și mențin coeziunea teritorială. Pilonul european al drepturilor sociale, alături de tabloul de bord social care îl însoțește, constituie orientări pentru monitorizarea rezultatelor statelor membre în materie de ocupare a forței de muncă, competențe și politici sociale, inclusiv în ceea ce privește convergența socială ascendentă în Uniune, în cadrul semestrului european, pentru stimularea reformelor și a investițiilor la nivel național, regional și local și pentru reconcilierea aspectelor sociale și de piață în economia modernă de astăzi, inclusiv prin promovarea economiei sociale. La 4 martie 2021, Comisia a emis un plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale (denumit în continuare „planul de acțiune”), care include obiective principale ale Uniunii, ambițioase, dar realiste, pentru 2030, privind ocuparea forței de muncă (cel puțin 78 % din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă), privind competențele (cel puțin 60 % din totalul adulților ar trebui să participe la activități de formare profesională în fiecare an) și privind reducerea sărăciei (minimum 15 milioane de persoane ar trebui să fie mai puțin expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv cinci milioane de copii) (denumite în continuare „obiectivele principale ale Uniunii pentru 2030”) și obiective secundare complementare, precum și un tablou de bord social revizuit.

- (9) După cum au recunoscut șefii de stat sau de guvern cu ocazia Summitului social de la Porto care a avut loc la 8 mai 2021 (denumit în continuare „Summitul social de la Porto”), punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale va consolida eforturile Uniunii către o tranziție digitală, verde și echitabilă și va contribui la realizarea unei convergențe socioeconomice ascendente și la abordarea provocărilor demografice. Șefii de stat sau de guvern au subliniat că dimensiunea socială, dialogul social și implicarea activă a partenerilor sociali se află în centrul unei economii sociale de piață cu grad ridicat de competitivitate și au salutat noile obiective principale ale Uniunii. Astfel cum s-a stabilit în Agenda strategică a Consiliului European 2019-2024, ei și-au afirmat hotărârea de a consolida în continuare punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale la nivelul Uniunii și la nivel național, ținând seama în mod corespunzător de competențele relevante în fiecare caz și de principiile subsidiarității și proporționalității. În cele din urmă, ei au subliniat importanța urmăririi îndeaproape, inclusiv la cel mai înalt nivel, a progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și a obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030.

- (10) Obiectivele principale ale Uniunii pentru 2030 au fost salutate de șefii de stat sau de guvern la Summitul social de la Porto și de Consiliul European în iunie 2021. Ele vor contribui, împreună cu tabloul de bord social, la monitorizarea progreselor înregistrate în direcția punerii în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale ca parte a cadrului de coordonare a politicilor în contextul semestrului european. În plus, în cadrul Summitului social de la Porto, statele membre au fost invitate să stabilească obiective naționale ambițioase care, ținând seama în mod corespunzător de poziția inițială a fiecărui stat membru, ar trebui să constituie o contribuție adecvată la realizarea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030. Punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii și a obiectivelor naționale pentru 2030 sunt monitorizate în Raportul comun privind ocuparea forței de muncă adoptat de Consiliu în martie 2025 (denumit în continuare „Raportul comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2025”) și sunt integrate în instrumentele de monitorizare pentru semestrul european. De la ediția din 2024³¹, Raportul comun privind ocuparea forței de muncă include o „analiză pe țări din prima etapă” cu privire la riscurile potențiale la adresa convergenței sociale ascendente, în conformitate cu cadrul de convergență socială. Această analiză identifică statele membre care se confruntă cu riscuri potențiale ce urmează să fie examinate în cadrul unei „analize din a doua etapă” mai aprofundate. În Raportul comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2025 au fost identificate inițial 10 state membre, iar concluzia analizei aprofundate a indicat că, în general, nu se confirmă provocările pentru toate dintre ele.

³¹ În cadrul reuniunii Consiliului (formațiunea EPSCO) din iunie 2023 au avut loc discuții privind un cadru de convergență socială, cu contribuții sub formă de mesaje-cheie din partea EMCO și CPS, pe baza lucrărilor desfășurate de grupul de lucru comun EMCO-CPS din octombrie 2022 până în mai 2023. Raportul comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2024 conținea, pentru prima dată, sub formă de proiect-pilot, o analiză pe țări din prima etapă cu privire la riscurile potențiale la adresa convergenței sociale ascendente.

- (11) În urma invadării Ucrainei de către Rusia, în concluziile sale din 24 februarie 2022 Consiliul European a condamnat acțiunile Rusiei, care încearcă să submineze securitatea și stabilitatea europeană și mondială, și și-a exprimat solidaritatea cu poporul ucrainean, subliniind încălcarea de către Rusia a dreptului internațional și a principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite. În contextul actual, protecția temporară, acordată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului³² și prelungită prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1836 a Consiliului³³, oferă asistență în Uniune persoanelor strămutate din Ucraina și le permite să beneficieze de drepturi minime în întreaga Uniune, care le asigură un nivel adecvat de protecție. Participând la piețele muncii din Uniune, persoanele strămutate din Ucraina pot contribui în continuare la consolidarea economiei Uniunii și își pot ajuta țara și concetățenii. În viitor, experiența și competențele dobândite pot contribui la reconstrucția Ucrainei. În ceea ce-i privește pe copiii și adolescenții neînsoțiți, protecția temporară le conferă dreptul la tutelă legală și acces la educație și îngrijire. Statele membre ar trebui să-i implice în continuare pe partenerii sociali în conceperea, punerea în aplicare și evaluarea măsurilor de politică menite să abordeze problemele în materie de ocupare a forței de muncă și de competențe, inclusiv recunoașterea calificărilor persoanelor strămutate din Ucraina. Partenerii sociali joacă un rol esențial în atenuarea efectelor războiului în ceea ce privește menținerea ocupării forței de muncă și producția.

³² Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

³³ Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1836 a Consiliului din 25 iunie 2024 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 (JO L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

- (12) Reformele pieței muncii, inclusiv mecanismele de stabilire a salariilor la nivel național, ar trebui să țină seama de practicile naționale de dialog social și de negociere colectivă, precum și autonomia partenerilor sociali, în vederea asigurării unor salarii echitabile care să permită un nivel de trai decent, inclusiv la pensie, o creștere durabilă și o convergență socioeconomică ascendentă. Astfel de reforme ar trebui să permită o analiză amplă a factorilor socioeconomiici, inclusiv a îmbunătățirilor în ceea ce privește sustenabilitatea, competitivitatea, inovarea, promovarea locurilor de muncă de calitate, condițiile de muncă echitabile, democrația la locul de muncă, egalitatea de gen, prevenirea și reducerea sărăciei persoanelor încadrate în muncă, educația de calitate, formarea și competențele, sănătatea publică, protecția și incluziunea socială, schimbările demografice și promovarea pensiilor suplimentare, precum și veniturile reale. Importanța dialogului social în abordarea provocărilor de pe piața muncii, inclusiv a deficitului de forță de muncă și de competențe, a fost reafirmată în cadrul Summitului de la Val Duchesse din 2024 și în Pactul pentru dialogul social european semnat în martie 2025.

- (13) Mecanismul de redresare și reziliență și alte fonduri ale Uniunii sprijină statele membre în punerea în aplicare a unor reforme și investiții care sunt în concordanță cu prioritățile Uniunii, ajutând economiile și societățile din Uniune să devină mai sustenabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru tranziția verde și cea digitală. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a agravat și mai mult provocările socioeconomice preexistente, inclusiv sărăcia energetică, prin creșterea prețurilor la energie, în timp ce incertitudinile legate de comerțul mondial și, la nivel mai general, cele care rezultă din contextul geopolitic pun în pericol creșterea. Statele membre și Uniunea ar trebui să continue să se asigure că impactul la nivel social, la nivelul ocupării forței de muncă și la nivel economic este atenuat și că tranzițiile sunt echitabile și juste din punct de vedere social, având în vedere inclusiv faptul că îmbunătățirea autonomiei strategice deschise și accelerarea tranziției verzi vor contribui la reducerea dependenței de importurile de energie și de alte produse și tehnologii strategice. Este esențial să fie consolidată reziliența și să fie continuate eforturile în direcția unei societăți incluzive, în care cetățenii să fie protejați și capabili să anticipeze și să gestioneze schimbările, fiind totodată în măsură să participe activ în societate și în economie.

- (14) Este necesar un set coerent de politici active în domeniul pieței forței de muncă, constând în stimulente temporare și specifice pentru angajare și tranziție, politici în materie de competențe, inclusiv privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă, și servicii de ocupare a forței de muncă specifice, eficace și adaptabile, pentru a sprijini integrarea și tranzițiile pe piața muncii. Prin urmare, este important să se valorifice pe deplin potențialul neexploatat al pieței muncii, inclusiv prin păstrarea lucrătorilor în vârstă și prin promovarea unor parcursuri flexibile pentru pensionare, care să fie totodată în concordanță cu abordarea privind incluziunea activă și având în vedere, de asemenea, transformarea verde și cea digitală, astfel cum se subliniază, printre altele, în Declarația de la La Hulpe din 2024 privind viitorul Pilonului european al drepturilor sociale³⁴. Ar trebui să fie asigurate condiții de muncă adecvate, precum și securitatea și sănătatea în muncă, inclusiv sănătatea fizică și mintală a lucrătorilor.

³⁴ Semnată de Regatul Belgiei în numele a 25 de state membre.

- (15) Discriminarea, sub toate formele sale, ar trebui să fie combătută și ar trebui să fie asigurată egalitatea de gen și să fie sprijinită încadrarea în muncă a grupurilor subreprezentate pe piața muncii. Ar trebui să se asigure acces egal și oportunități pentru toți și să se reducă sărăcia și excluziunea socială, în special cea a copiilor, a persoanelor cu dizabilități și a romilor, în special prin asigurarea unei funcționări eficiente a piețelor muncii și a unor sisteme de protecție socială adecvate și favorabile incluziunii, astfel cum se prevede în Recomandările Consiliului din 8 noiembrie 2019³⁵ și din 30 ianuarie 2023³⁶. În plus, ar trebui să fie eliminate barierele din calea educației de înaltă calitate, favorabilă incluziunii și orientată spre viitor, a formării, a învățării pe tot parcursul vieții și a participării pe piața muncii. Statele membre ar trebui să investească în educația și îngrijirea timpurie, în concordanță cu Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului³⁷ și cu recomandarea privind obiectivele de la Barcelona pentru 2030³⁸, pentru ca educația și formarea profesională să devină mai atractive și mai favorabile incluziunii, în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020³⁹, precum și în competențele digitale și verzi, în conformitate cu Planul de acțiune pentru educația digitală, cu recomandările privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă și privind căile către succesul școlar.

³⁵ Recomandarea Consiliului din 8 noiembrie 2019 privind accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă (JO C 387, 15.11.2019, p. 1).

³⁶ Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 privind un venit minim adecvat care să asigure incluziunea activă (JO C 41, 3.2.2023, p. 1).

³⁷ Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii (JO L 223, 22.6.2021, p. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj>).

³⁸ Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind educația și îngrijirea timpurie a copiilor: obiectivele de la Barcelona pentru 2030 (JO C 484, 20.12.2022, p. 1).

³⁹ Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență (JO C 417, 2.12.2020, p. 1).

Accesul la locuințe adecvate și la prețuri accesibile, inclusiv prin intermediul locuințelor sociale, este o condiție necesară pentru asigurarea egalității de șanse. Ar trebui să fie abordată problema lipsei de adăpost, în special prin măsuri de prevenire și prin promovarea accesului la locuințe permanente și a furnizării de servicii de sprijin, pe baza unor concepte precum „locuință înainte de toate”. Accesul echitabil și în timp util la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și la prețuri abordabile, în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022⁴⁰, precum și la servicii de asistență medicală, inclusiv prevenirea și promovarea sănătății, este deosebit de relevant, având în vedere potențialele riscuri viitoare pentru sănătate și în contextul îmbătrânirii societăților. Potențialul persoanelor cu dizabilități de a contribui la creșterea economică și la dezvoltarea socială ar trebui valorificat într-o mai mare măsură, în conformitate cu Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap, în care statele membre au fost invitate să stabilească obiective privind ocuparea forței de muncă și învățarea în rândul adulților pentru persoanele cu dizabilități.

⁴⁰ Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar (JO C 476, 15.12.2022, p. 1).

Cadrul strategic al UE prevăzut în Comunicarea Comisiei din 7 octombrie 2020 intitulată: „O Uniune a egalității: Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor” și Recomandarea Consiliului din 12 martie 2021⁴¹ evidențiază capacitatea comunităților romilor marginalizate de a reduce deficitul de forță de muncă și de competențe și vizează reducerea cu cel puțin jumătate a decalajului în materie de ocupare a forței de muncă dintre romi și populația generală. Noile tehnologii și locurile de muncă în continuă evoluție din întreaga Uniune permit formule de lucru mai flexibile, precum și o productivitate îmbunătățită și un echilibru între viața profesională și cea privată, contribuind în același timp la respectarea angajamentelor verzi asumate de Uniune. Aceste evoluții generează, de asemenea, noi provocări pentru piețele muncii, care afectează condițiile de lucru, securitatea și sănătatea în muncă și accesul efectiv al lucrătorilor și al persoanelor care desfășoară o activitate independentă la o protecție socială adecvată. Statele membre, în colaborare cu partenerii sociali, ar trebui să se asigure că noile forme de organizare a muncii se reflectă în locuri de muncă de calitate și în medii și condiții de muncă adecvate, sănătoase și sigure, precum și în echilibrul dintre viața profesională și cea privată și în îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate, menținând drepturile lucrătorilor și pe cele sociale consacrate și consolidând modelul social european.

⁴¹ Recomandarea Consiliului din 12 martie 2021 privind egalitatea, incluziunea și participarea romilor (JO C 93, 19.3.2021, p. 1).

- (16) Orientările integrate ar trebui să servească drept bază pentru recomandări specifice fiecărei țări pe care Consiliul le-ar putea adresa statelor membre. Statele membre ar trebui să utilizeze pe deplin Fondul social european Plus, Fondul european de dezvoltare regională, Mecanismul de redresare și reziliență și alte fonduri ale Uniunii, inclusiv Fondul social pentru climă, Fondul pentru o tranziție justă și InvestEU instituit prin Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului⁴², precum și instrumentul de sprijin tehnic, pentru a stimula ocuparea forței de muncă și investițiile sociale de calitate, pentru a combate sărăcia și excluziunea socială, pentru a lupta împotriva discriminării, pentru a asigura accesibilitatea și a promova oportunitățile de perfecționare și de recalificare a forței de muncă, învățarea pe tot parcursul vieții și educația și formarea de înaltă calitate pentru toți, inclusiv alfabetizarea digitală și competențele digitale, cu scopul de a oferi cetățenilor cunoștințele și calificările necesare pentru o economie digitală, verde și competitivă.

⁴² Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L 107, 26.3.2021, p. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

Modificările introduse prin Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului⁴³ și Comunicarea Comisiei intitulată „O politică de coeziune modernizată: evaluarea la jumătatea perioadei” vizează alinierea sprijinului acordat la noile priorități strategice, inclusiv pentru a aborda deficitul de competențe în anumite sectoare, cum ar fi pentru dezvoltarea și fabricarea de tehnologii critice, industria apărării și sectoarele afectate de decarbonizare și de tranziția verde și cea digitală. Statele membre ar trebui, de asemenea, să utilizeze pe deplin Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați instituit prin Regulamentul (UE) 2021/691 al Parlamentului European și al Consiliului⁴⁴ pentru a sprijini lucrătorii care au fost disponibilizați ca urmare a unor evenimente majore de restructurare, cum ar fi transformările socioeconomice care sunt rezultatul unor tendințe globale și al schimbărilor tehnologice și de mediu. Cu toate că se adresează statelor membre și Uniunii, orientările integrate ar trebui să fie puse în aplicare în parteneriat cu toate autoritățile naționale, regionale și locale, implicând îndeaproape parlamentele naționale, precum și partenerii sociali și reprezentanții societății civile.

⁴³ Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei Tehnologii strategice pentru Europa (STEP) și de modificare a Directivei 2003/87/CE și a Regulamentelor (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/241 (JO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

⁴⁴ Regulamentul (UE) 2021/691 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 privind Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați (FEG) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1309/2013 (JO L 153, 3.5.2021, p. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj>).

(17) Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială ar trebui să monitorizeze modul în care sunt puse în aplicare politicile relevante având în vedere orientările pentru ocuparea forței de muncă, în concordanță cu mandatele care le revin în temeiul articolelor 150 și, respectiv, 160 din TFUE. Comitetele respective și grupurile de pregătire ale Consiliului implicate în coordonarea politicilor economice și sociale ar trebui să colaboreze îndeaproape. Ar trebui să fie menținut dialogul în materie de politici între Parlamentul European, Consiliu și Comisie, în special în ceea ce privește orientările pentru ocuparea forței de muncă.

(18) A fost consultat Comitetul pentru protecție socială,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre, astfel cum sunt prevăzute în anexa la Decizia (UE) 2024/3134, sunt menținute pentru anul 2025 și sunt luate în considerare de către statele membre în cadrul politicilor lor de ocupare a forței de muncă și al programelor lor de reformă.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la ..., ...

Pentru Consiliu

Președintele
